

Bijlage E: Het PVV-programma

Deze bijlage geeft een gedetailleerd overzicht van de door de PVV voorgestelde maatregelen en hun effecten op de overheidsfinanciën en de microlastendruk. De bedragen in deze bijlage zijn ex ante en betreffen allemaal afwijkingen ten opzichte van de ontwikkeling bij ongewijzigd beleid (zie Economische Verkenning 2011-2015). De bedragen hebben betrekking op 2015 en luiden allemaal in prijzen 2010; dit geldt ook voor de beschrijving van belasting- en premietarieven.

E.1 Ombuigingen PVV

De PVV buigt 14,9 mld euro om op de collectieve uitgaven; hierbij is gecorrigeerd voor financieringsverschuivingen. Tabel E.1 geeft een overzicht.

Sociale zekerheid

- De PVV schaft alle re-integratiebudgetten af, de langdurigheidstoelage in de bijstand wordt afgeschaft en bij uitkeringsfraude wordt de uitkering langer en meer gekort dan nu het geval is. Tezamen leveren deze maatregelen een besparing op van 1,2 mld euro.
- Bepalking van de uitkeringen van het kindgebonden budget en de kinderbijslag tot maximaal twee kinderen leidt tot een ombuiging van 0,4 mld euro.
- Lagere zvw-premies leiden tot lagere zorgtoelage: ombuiging 0,2 mld euro.
- De PVV laat mensen die enige tijd in het buitenland hebben gewoond een extra premie betalen om hun aow-gat op te vullen. Hierdoor wordt op lange termijn 0,1 mld euro bespaard op bijstandsuitkeringen. De extra aow-uitkeringen als gevolg van deze maatregel bedragen structureel 0,2 mld euro, waardoor de netto intensivering 0,1 mld euro bedraagt. In 2015 is het effect nog vrijwel nihil.
- Het stoppen van de export van uitkeringen (exclusief aow), kinderbijslag en kindgebonden budget betekent een bezuiniging van 0,1 mld euro.

Zorg

- Het verlagen van het norminkomen van specialisten en bestuurders in de zorg leidt tot een ombuiging van 0,6 mld euro op de zorguitgaven.
- De PVV verkleint het pakket van de ggz en versterkt de prikkels voor de cliënt door de invoering van aanvullende eigen bijdragen in de ggz. Daarnaast worden maatregelen genomen om de doelmatigheid van die zorg te verbeteren. Dit levert een besparing op van 0,6 mld euro. Aangezien cliënten een deel daarvan particulier zullen gaan financieren, is 0,3 mld euro aan te merken als financieringsschuif van collectieve naar particuliere lasten.

Tabel E.1 Ombuigingen PVV, 2015 (prijzen 2010, mld euro)		
Naar beleidsmatig cluster		
Sociale zekerheid	1,9	
w.v. afschaffen re-integratie budgetten, minder uitkering bij uitkeringsfraude stoppen		1,2
kinderbijslag en kindgebonden budget voor max. twee kinderen		0,4
lagere zorgtoeslag		0,2
overig		0,1
Zorg	1,1	
w.v. verlaging norminkomen medisch specialisten en topbestuurders		0,6
versoering ggz		0,3
invoering btw-compensatiefonds voor de zorg		0,2
Overdrachten aan bedrijven	0,6	
Onderwijs	0,3	
Openbaar bestuur	3,3	
w.v. rijk		1,2
lokaal bestuur		1,8
overig		0,3
Veiligheid	0,3	
w.v. afschaffen tbs, stoppen hulp rechtsbijstand		0,3
Defensie	1,1	
w.v. geen aanschaf jsf		0,5
beperking internationale interventies		0,4
overig		0,2
Bereikbaarheid	0,4	
w.v. geen kilometerheffing		0,3
overig		0,1
Milieu	0,9	
w.v. energie/milieu		0,3
landbouw/natuur		0,6
Internationale samenwerking	3,9	
w.v. ontwikkelingssamenwerking: humanitaire hulpverlening		2,9
EU-afdrachten		1,0
Overig	1,1	
w.v. cultuuruitgaven OCW		0,4
kosten van inburgering door immigranten betaald		0,4
bezuiniging krachtwijken		0,2
publieke omroep met één reclamevrije publieke zender		0,2
overig: o.a. bezuiniging op gezond leven campagnes en belastingderving salarissen		0
Totaal ombuigingen gecorrigeerd	14,9	
Financieringsverschuivingen zorg	0,3	
Totaal ombuigingen ongecorrigeerd (EMU-relevant)	15,2	

- Er wordt een btw-compensatiefonds in de gehele zorg ingevoerd. Dat leidt tot een besparing van 0,2 mld euro.
- De PVV bezuinigt 0,1 mld euro op de subsidies van campagnes voor gezond bewegen en leven.

Overdrachten aan bedrijven

- De PVV volgt heroverwegingsrapport 8: generieke variant en vermindert themagerichte innovatiesubsidies en bijdrage aan Grote Technologische Instituten met 0,3 mld euro. Het deel van de heroverweging betreffende de wbo is als lastenmaatregel meegenomen.
- De PVV bezuinigt 0,2 mld euro op overige EZ-subsidies.

Onderwijs

- De PVV schaft gratis schoolboeken af en gebruikt een deel van de vrijgekomen middelen voor een boekenfonds voor de lagere inkomens, per saldo levert dit een besparing van 0,2 mld euro op.
- De PVV bezuinigt 0,1 mld euro op subsidies aan onderwijs.

Openbaar bestuur

- De PVV bezuinigt 3,5 mld euro op de bestuur- en apparaatkosten bij Rijk, lokaal bestuur en zbo's zoals UWV (inclusief een tijdelijk besparingsverlies van 15%). Deze ombuigingen hebben vooral betrekking op de functie openbaar bestuur, maar slaan ook ten dele (0,2 mld euro) neer bij de functies defensie (bijvoorbeeld defensie telematica organisatie) en bereikbaarheid (Rijkswaterstaat).¹
- Bij het rijk en zbo's bij het openbaar bestuur worden in lijn met heroverwegingsrapport 19, variant 1 activiteiten met gelijksoortige werkprocessen en doelgroepen gebundeld (bijvoorbeeld uitkeringen aan burgers, verstrekken van subsidies of de incassodiensten) en wordt ondersteuning meer centraal en minder departementaal aangestuurd (1,5 mld euro).
- Bij het lokaal bestuur (1,8 mld euro) wordt gekort op de uitkering aan het gemeente- en provinciefonds en wordt de efficiency van de waterketen verbeterd.

Veiligheid

- Bij de functie veiligheid betreffen de bezuinigingen van 0,3 mld euro vermindering van de rechtsbijstand, afschaffen tbs en extramurale re-integratie.

¹ In een tussenrapportage heeft het CPB gemeld dat voor afschaffing van de Centra voor jeugd en gezin geen opbrengst kon worden ingeboekt, omdat de PVV al het maximum aan ombuigingen op openbaar bestuur had bereikt. Het CPB besloot later voor deze maatregel wel een opbrengst van 0,4 mld euro in te boeken, los van de vraag of bij de ombuigingen op openbaar bestuur al het maximum was bereikt. Bij de PVV is hiervoor geen opbrengst ingeboekt, omdat de partij inmiddels had gemeld dat de maatregel was vervallen. Na publicatie van KiK liet de PVV weten dat de partij aan deze maatregel had willen vasthouden, als men had geweten dat het CPB hiervoor bij nader inzien wel een opbrengst inboekte. In dit geval waren de ombuigingen bij de PVV 0,4 mld euro hoger uitgekomen dan hier vermeld.

Defensie

- De PVV kiest voor het beperken van internationale interventies, de reducties bij defensie zijn gebaseerd op heroverwegingsrapport 20, variant f maar beperkter in omvang (0,4 mld euro in plaats van 1,5 mld euro van deze variant).
- Verdere ombuigingen op defensie zijn het stopzetten van de jsf (0,5 mld euro in 2015; geen structurele besparing) en kortingen op het ambtenarenapparaat (0,1 mld euro) en op crisisbeheersingsoperaties (0,1 mld euro).

Bereikbaarheid

- Het niet invoeren van de post anders betalen voor mobiliteit (abvm) levert een besparing van 0,3 mld euro op in 2015 en 0,0 mld euro vanaf 2020.

Milieu

- De PVV buigt 0,1 mld euro om op duurzame energiesubsidies (sde) in 2015. Structureel wordt 1,4 mld euro omgebogen.
- De PVV bezuinigt 0,2 mld euro op afschaffing van de subsidie aan onderzoek aan Technologisch Instituut 'Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO).
- De ombuiging op natuur en milieu conform heroverwegingsrapport 2, variant 1 bedraagt 0,4 mld euro, waaronder 0,1 mld euro op de bijdrage aan het afvalfonds en 0,1 mld euro op de ecologische hoofdstructuur (ehs).
- De PVV bezuinigt 0,1 mld euro op de ehs bovenop de ombuiging in de heroverweging.
- Op diverse artikelen met betrekking tot klimaat en leefomgeving op de VROM begroting (art 1,2,3,4,7 en 10) wordt 0,1 mld euro omgebogen.

Internationale samenwerking

- De PVV verlaagt de uitgaven aan ontwikkelingssamenwerking met 2,9 mld euro in 2015. Structureel wordt 4 mld euro omgebogen.
- De PVV gaat zich inzetten om de huidige korting van 1 mld euro op de EU-afdrachten te continueren na 2013.

Overig

- De PVV bezuinigt 0,4 mld euro op cultuur (artikel 14 van OCW) het betreft onder meer ombuigingen op cultuurfondsen en cultuursubsidies.
- De kosten van inburgering moeten door immigranten zelf worden betaald (0,4 mld euro).
- Op de krachtwijken wordt bezuinigd (0,2 mld euro).
- De PVV reduceert het aantal publieke zenders tot één reclame vrije zender (0,2 mld euro).
- Diverse subsidies van het Ministerie van VWS, zoals die voor gezond leven en bewegen, worden geschrapt (0,1 mld euro).
- De ombuigingen van de PVV op de topinkomens van medische specialisten en bestuurders in de zorg hebben een direct en negatief effect op de belasting- en premieopbrengsten. Dit effect

van 0,3 mld euro lagere belasting- en premieopbrengsten is bij de ombuigingen op de functie overige uitgaven geboekt.

Financieringsverschuivingen

- De post financieringsverschuivingen wordt verklaard door het introduceren van meer eigen betalingen in de ggz (3 mld euro). Daardoor stijgen de eigen betalingen met 0,3 mld euro.

E.2 Intensiveringen PVV

De PVV trekt 2,4 mld euro uit voor extra uitgaven; hierbij is gecorrigeerd voor financieringsverschuivingen. Tabel E.2 geeft een overzicht van deze intensiveringen.

Tabel E.2 Intensiveringen PVV, 2015 (prijzen 2010, mld euro)		
Naar beleidsmatig cluster		
Zorg	1,3	
w.v. extra banen in verpleging en verzorging		0,5
gedragseffect door terugdraaien eigen risico		0,5
extra salaris verzorgenden in verpleeg- en verzorgingstehuizen		0,3
Veiligheid	0,9	
w.v. 10 000 extra agenten		0,9
Bereikbaarheid	0,4	
w.v. meer wegen		0,4
Overig	- 0,1	
Totaal intensiveringen gecorrigeerd	2,4	
Financieringsverschuivingen: afschaffen eigen risico in zww	3,4	
Totaal intensiveringen ongecorrigeerd (EMU-relevant)	5,8	

Zorg

- De PVV stelt 0,5 mld euro beschikbaar voor 10 000 extra banen in de verzorging en verpleging.
- De PVV neemt de technisch veronderstelde verhoging van het eigen risico van 775 euro uit de Economische Verkenning 2011-2015 van het CPB niet over. Het remgeldeffect wordt hierdoor kleiner, hetgeen een intensivering van 0,5 mld euro betreft. Het terugdraaien leidt tot een intensivering van 3,9 mld euro euro waarvan 3,4 mld euro is aan te merken als financieringsschuif van particuliere naar collectieve lasten als gevolg van lagere eigen betalingen.
- De PVV maakt 0,3 mld euro vrij voor een extra salarisverhoging van verzorgenden in verpleeg- en verzorgingstehuizen.

Veiligheid

- De PVV vergroot het aantal agenten op straat met 10 000 (0,9 mld euro).

Bereikbaarheid

- De PVV trekt 0,4 mld euro uit voor aanleg van extra wegen.

Overig

- De intensiveringen door extra salaris voor verzorgenden in verpleeg- en verzorgingstehuizen zorgen voor extra belasting- en premieopbrengsten (0,1 mld euro). Dit is bij de intensiveringen op de overige uitgaven geboekt.

Financieringsverschuivingen

- De post financieringsverschuivingen wordt volledig verklaard door het feit dat de PVV de verhoging van het eigen risico in de zvw (3,4 mld euro) terugdraait. Daardoor dalen de eigen betalingen met 3,4 mld euro ten opzichte van de Economische Verkenning 2011-2015. De collectief gefinancierde uitgaven en lasten nemen met dezelfde omvang toe.

E.3 Microlasten PVV

Tabel E.3 geeft een overzicht van de fiscale maatregelen uit het PVV-programma. Hieruit blijkt dat de PVV de lasten met 3,3 mld euro verzwaart. De lasten stijgen met 2,1 mld euro voor bedrijven en met 1,2 mld euro voor huishoudens.

Milieu

- De PVV schaft de energie-investeringsaftrek (eia), milieu-investeringsaftrek (mia) en vamil af. De lasten worden hierdoor verzwaard met 0,3 mld euro.
- Afschaffen van de verlaagde accijns voor rode diesel betekent een lastenverzwaring van 0,2 mld euro.
- Door afschaffen van de mrb-vrijstelling oldtimers, de mrb-vrijstelling op zuinige auto's en de verlaging fiscale bijtelling zuinige auto's worden de lasten met 0,3 mld euro verzwaard.

Inkomen en arbeid

- De microlasten als gevolg van de zorg dalen met 0,3 mld euro. Deze post bestaat uit doorwerking van verlaging van bruto uitgaven aan de curatieve zorg. De voor financieringsverschuivingen gecorrigeerde ombuigingen en intensiveringen in de zvw leiden tot 0,3 mld euro lagere zvw-premies.
- Sinds 2009 wordt de mogelijkheid om de algemene heffingskorting via de partner te verzilveren in vijftien jaar afgebouwd. De PVV versnelt deze maatregel door in 2011 deze mogelijkheid in een keer af te bouwen. De uitzonderingen voor niet-werkende partners met kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 5 jaar en voor niet-werkende partners geboren voor 1972 vervallen. De lasten worden met 1,8 mld euro verzwaard in 2015; structureel bedraagt de lastenverzwaring 0,3 mld euro.

- Het belastingtarief in de tweede schijf wordt met 2%-punt verlaagd (lastenverlichting 1,7 mld euro).
- De 30% regeling voor kenniswerkers wordt afgeschaft, hierdoor stijgen de lasten met 0,4 mld euro.
- Door afschaffing van enkele heffingskortingen en vrijstellingen voor o.a. groen beleggen en durfkapitaal worden de lasten met 0,3 mld euro verzwaaard.
- De lastenstijging als gevolg van extra aow-premieheffing bij onvolledige aow bedraagt 0,1 mld euro.
- Afschaffen van de ouderschapsverlofkorting verzwaaert de lasten met 0,1 mld euro.
- De doorwerking van de inkomensafhankelijke bijdrage (iab) in de zvw in de zorg op de belasting- en premie-inkomsten leidt tot een lastenverlichting van 0,1 mld euro.

Tabel E.3 Microlasten PVV, 2015 (mld euro, prijzen 2010)		
Milieu	0,8	
w.v. afschaffing eia/mia/vamil		0,3
afschaffing accijnskorting rode diesel		0,2
mrb-vrijstelling oldtimers afschaffen		0,1
verlaging fiscale bijtelling en mrb-vrijstelling zuinige auto's afschaffen		0,1
Inkomen en arbeid	0,6	
w.v. zorg		- 0,3
overdraagbaarheid ahk niet-werkende partners helemaal afbouwen		1,8
tarief tweede schijf verlagen met 2%punt		- 1,7
afschaffing 30%-regeling		0,4
afschaffing diverse fiscale vrijstellingen beleggen		0,3
extra premie bij onvolledige aow		0,1
afschaffing ouderschapsverlofkorting		0,1
grondslageffect iab		- 0,1
Vermogen en winst	1,9	
w.v. invoering bankenheffing		1,0
invoering corporatieheffing		0,5
terugdraaien innovatiebox		0,3
overig		0,1
Totaal lastenmaatregelen (gecorrigeerd)	3,3	
w.v. huishoudens	1,2	
bedrijven	2,1	
Financieringsverschuivingen	3,1	
w.v. financieringsverschuivingen zorg		3,1
Totaal EMU-relevante lasten	6,4	

Vermogen en winst

- De PVV introduceert een bankenheffing. De opbrengst van de bankenheffing wordt gedrukt doordat is uitgegaan van eenzijdige invoering. De opbrengst is ingeschat op 1 mld euro en is met de nodige onzekerheid omgeven.

- De PVV voert een heffing in op woningcorporaties. Deze heffing wordt vanaf 2012 geleidelijk ingevoerd en heeft vanaf 2015 een structurele opbrengst van 0,5 mld euro.
- Invoering van de innovatiebox wordt teruggedraaid, waardoor de lasten voor bedrijven stijgen met 0,3 mld euro.
- Belastingvoordelen in verband met kamerverhuur en monumentenwoning worden beperkt en de wbo wordt administratief aangescherpt. Tezamen worden de lasten hierdoor met 0,1 mld euro verzwaard.

Financieringsverschuivingen

- Om de aansluiting tussen de mlo en de EMU-relevante lasten te kunnen maken dient gecorrigeerd te worden voor financieringsverschuivingen in de zorg. De financieringsverschuivingen in de zorg zijn per saldo 3,1 mld euro, hetgeen betekent dat de eigen betalingen 3,1 mld euro lager zijn dan in de Economische Verkenning. Deze sluit aan bij de financieringsschuiven zorg bij de ombuigingen en intensiveringen en worden daar nader toegelicht.